

Polska
Strefa Inwestycji

POMORSKA
SPECJALNA STREFA
EKONOMICZNA

Rynek pracy w świecie VUCA

Damian Orzeł

Nowa rzeczywistość 2020

Światowa gospodarka może praktycznie stanąć w ciągu zaledwie miesiąca. To, co zaplanowano 2–3 miesiące temu, dziś nie ma znaczenia.

Firmy zamykają linie produkcyjne czy całe zakłady i szukają sposobów zmniejszenia kosztów.

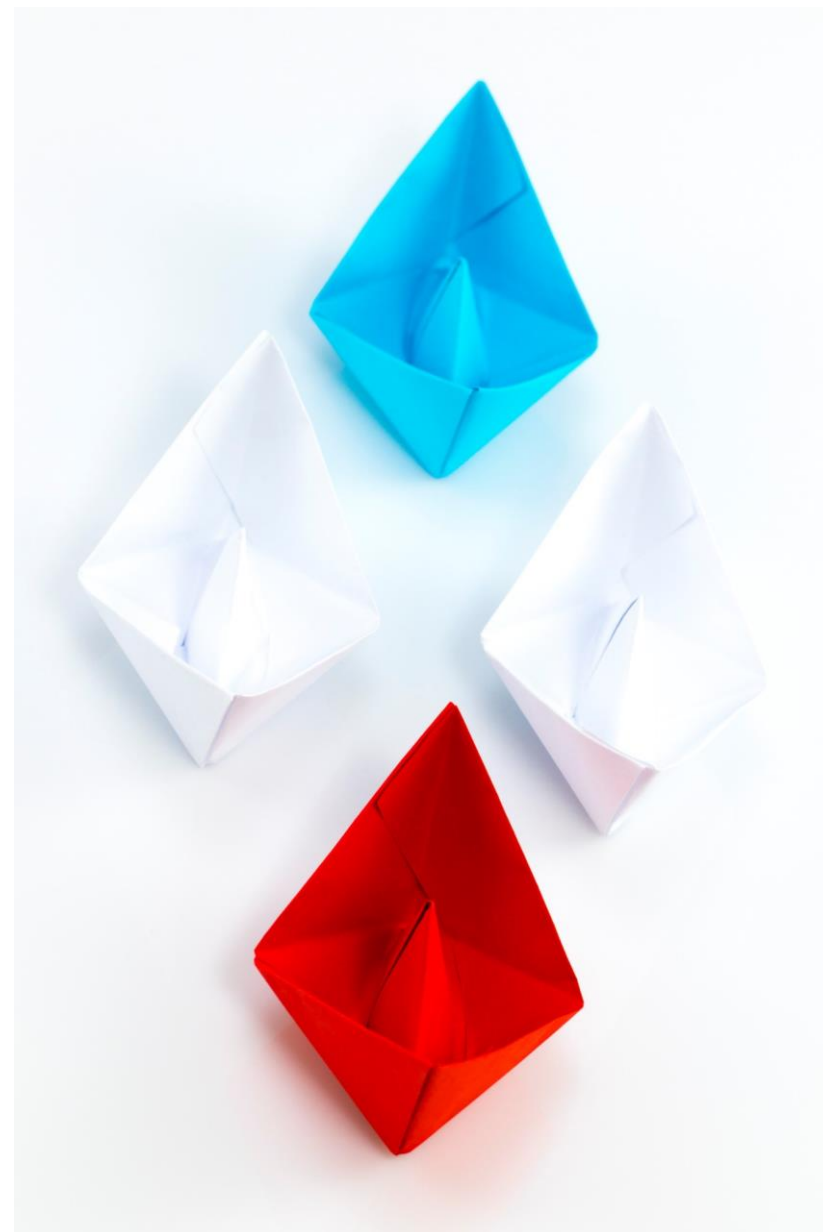
Inne potrzebują pilnie zrekrutować duże grupy nowych pracowników lub przeorganizować działania, aby zapewnić ciągłość funkcjonowania firmy.

Rynek pracy w czasach pandemii

- 1. Ponowne zamknięcie niektórych branż**
- 2. Przystosowanie się firm do nowej rzeczywistości**
- 3. Problemy branży noclegowej, gastronomicznej i rekreacyjnej, przewozowej, eventowej,**
- 4. Tarcze finansowe**

Bezrobocie na Pomorzu

- Według stanu na 30 kwietnia br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 58,7 tys.; **jest to o 0,7 tys. (1,1%) mniej niż przed miesiącem i o 9,7 tys. (19,8%) więcej niż rok temu,**
- największy ilościowy spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu z ubiegłym miesiącem nastąpił w powiecie chojnickim (138 osób), zaś procentowy – w sztumskim (o 6%),
- w porównaniu z marcem br. w kwietniu wzrost liczby osób bezrobotnych odnotowano w 6 powiatach – najwyższy (zarówno ilościowo jak i procentowo) w powiecie słupskim – o 40 osób, tj. 1,2%,

Stopa bezrobocia na Pomorzu

- według danych stopa bezrobocia w końcu kwietnia br. **wyniosła 6,2%** i jest to niewielki spadek (o 0,1 pkt. proc.) w porównaniu z końcem marca br.,
- **w porównaniu z końcem kwietnia 2020 r. w bieżącym roku stopa bezrobocia jest wyższa o 1,0 pkt. proc.,**
- według danych w większości powiatów województwa pomorskiego stopa bezrobocia w kwietniu br. uległa nieznacznemu (max. 0,5 pkt. proc.) spadkowi (12 powiatów) lub pozostała na tym samym poziomie co przed miesiącem (7 powiatów)
- wzrost stopy bezrobocia nastąpił jedynie w powiecie słupskim o 0,1 pkt. proc.

Jakich pracowników będą poszukiwać pracodawcy, a jakich specjalistów będzie ciężko zrekrutować? W jaki sposób pandemia koronawirusa wpłynęła na zapotrzebowanie na poszczególne zawody?

Barometr zawodów 2021 – prognozy dla województwa pomorskiego:

- a) Spada liczba zawodów deficytowych.
- b) Wzrasta liczba zawodów zrównoważonych.

Branże deficytowe:

- a) Transportowo-logistyczna
- b) Edukacyjna
- c) Opiekuńczo-medyczna

BAROMETR ZAWODÓW
Prognoza zapotrzebowania na pracowników

www.barometrzwodow.pl

DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
Fizjoterapeuci i masażyści
Fryzjerzy
Kelnerzy i barmani
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Kucharze
Lekarze
Magazynierzy
Masarze i przetwórcy ryb

Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Monterzy konstrukcji metalowych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele języków obcych i lektorzy
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pomoce kuchenne
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości

Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Psycholodzy i psychoterapeuci
Ratownicy medyczni
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Sprzątaczk i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Szefowie kuchni
Ślusarze

województwo pomorskie

BAROMETR ZAWODÓW

Prognoza zapotrzebowania na pracowników

www.barometrzwodow.pl

Zawody nadwyżkowe, to takie, w których liczba kandydatów przewyższa liczbę wolnych miejsc pracy.

Barometr w skali całego województwa pomorskiego wskazuje tylko dwa zawody w tej grupie, tj.:

- **ekonomista** – podobnie jak w latach ubiegłych;
- **pracownik biura podróży i organizator obsługi turystycznej**, który każdego roku, z wyjątkiem roku ubiegłego był zawodem nadwyżkowym.

Perspektywy na przyszłość

1. Rok 2021 czasem odbicia gospodarki.
2. Transformacja cyfrowa w firmach – zmiana modelu pracy i zarządzania.
3. Automatyzacja i robotyzacja przedsiębiorstw.

Automatyzacja i robotyzacja

1. Z raportu Deloitte wynika, że w 2020 r. **odsetek organizacji, które rozpoczęły wprowadzanie rozwiązań bazujących na procesach inteligentnej automatyzacji, znacząco wzrósł.**
2. Badanie pokazuje również, że **COVID-19 ograniczył lub spowolnił inwestycje w robotyzację tylko w 29 proc. organizacji.**
3. W pozostałych przypadkach projekty wdrożenia automatyzacji są kontynuowane, a w przypadku co piątej instytucji **nawet przyspieszyły.**

Jakie specjalizacja i kompetencje będą potrzebne na rynku pracy? (Hays)

1. Nastąpi odwrót od pracowników o wąskich specjalizacjach – **pracodawcy będą poszukiwać bardziej wszechstronnych kandydatów do pracy.**
2. Niezbędne jest **posiadanie wysokich kwalifikacji**, ale dodatkowo **trzeba dobrze radzić sobie w sytuacjach kryzysowych i mieć wiarę we własne możliwości.**
3. **Kompetencje cyfrowe oraz z obszaru IT** będą bardzo wysoko cenione.

Inne oczekiwania wobec pracowników

- **Pandemia zmusza pracodawców do ponownego zdefiniowania cech, jakie powinien przejawiać idealny pracownik.**
- **Cenione będą osoby elastyczne, samodzielne w działaniu, operatywne, przedsiębiorcze, energiczne i zaradne.**
- **Zwycięzcami rekrutacji mogą okazać się kandydaci odporni na pracę w stresujących warunkach i posiadający łatwość w dostosowywaniu się do nowych sytuacji.**

Wyzwania rynku pracy (World Economic Forum, The Future of Jobs Report 2020)

- 1. Transformacja cyfrowa = nabywanie nowych umiejętności nie tylko technicznych.**
- 2. Wyzwanie przekwalifikowania dotyczyć będzie 50 % pracowników do 2025 roku.**
- 3. Poszukiwani specjaliści z zakresu automatyki i robotyki.**

Kompetencje techniczne i cyfrowe

- Wzrost ich znaczenia jest stałym trendem i **nie dotyczy wyłącznie tych bazowych**, jak posługiwanie się technologiami cyfrowymi w codziennej pracy (do rozwiązywania problemów i wyszukiwania informacji), ale także bardziej zaawansowanych, związanych z **analizą i oceną systemów oraz ich projektowaniem i programowaniem**.
- Z danych McKinsey wynika, że do 2030 r. pracownicy w Europie będą przeznaczać ponad 40 proc. czasu więcej na czynności wykorzystujące zaawansowane kompetencje cyfrowe i techniczne. Popyt na nie wzrośnie aż o 90 proc.

Edukacja w niepewnym świecie

- Praca na jednym stanowisku w jednej firmie stała się nierealna.
- Aby właściwie odpowiedzieć na wyzwania rynku pracy przyszłości, warto **poszerzać wiedzę i wyjść poza tradycyjną ścieżkę edukacji.**
- **Uczenie się przez całe życie** jedynym sposobem adaptacji do współczesnego rynku pracy (takimi jak gwałtowny rozwój technologiczny, proces globalizacyjny oraz postępujące przemiany społeczno-ekonomiczne i kulturowe)

Doświadczenie czy wykształcenie

Ukończenie uczelni wyższej pozwala stwierdzić, że dana osoba jest specjalistą w swojej dziedzinie. Doświadczenie ułatwia znalezienie pracy, bo eliminuje konieczność wdrażania nowego pracownika w sposób działania firmy.

Kogo szukają pracodawcy?

Osoby wkraczające na rynek pracy doskonale wiedzą, że wykształcenie to nie wszystko – większość pracodawców oczekuje, że w CV znajdzie się również informacja o doświadczeniu. To właśnie ona często decyduje o przyznaniu posady konkretnemu kandydatowi.

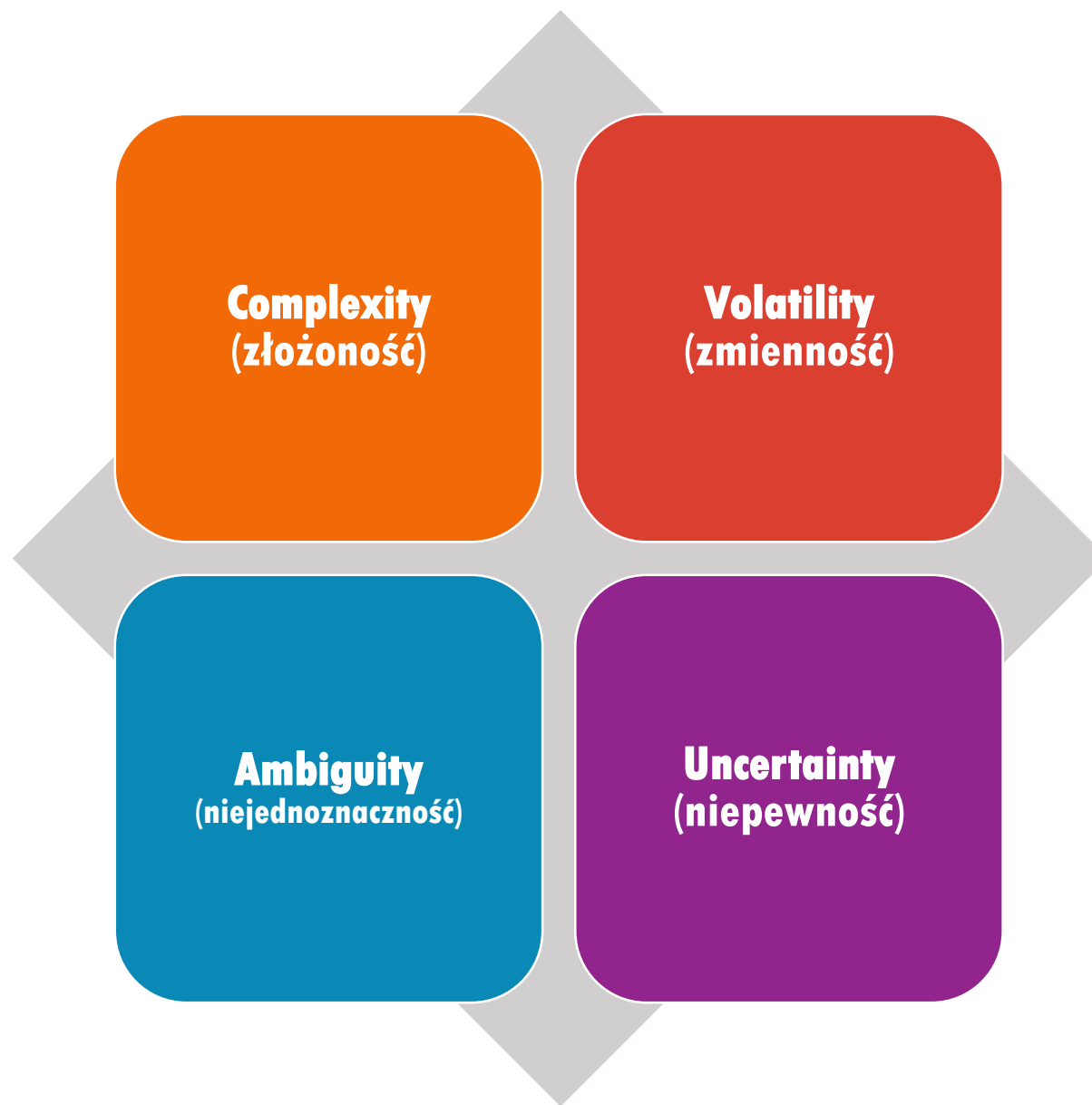
Dlatego student najczęściej musi połączyć studia z pracą, nawet jeżeli studiuje dziennie.

A portrait of Alvin Toffler, an elderly man with glasses, resting his chin on his hand. The image is overlaid with a dark blue gradient.

Analfabetami XXI wieku nie będą
ludzie nieumiejący czytać i pisać,
ale tacy, którzy nie potrafią się
uczyć, oduczać i ponownie
nauczyć.

Alvin Toffler

VUCA

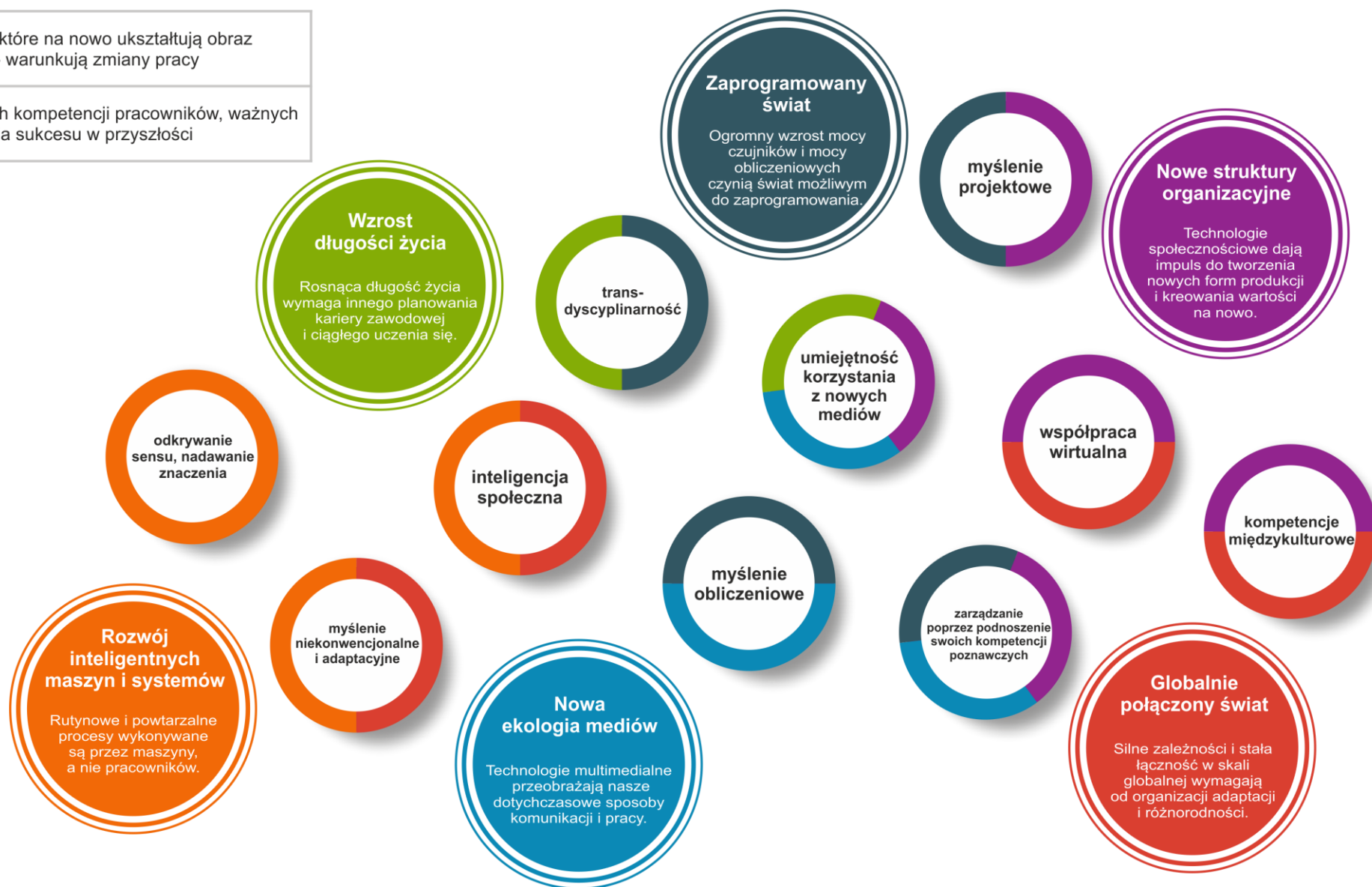

6 czynników, które na nowo ukształtują obraz zatrudnienia - warunkują zmiany pracy

10 kluczowych kompetencji pracowników, ważnych dla osiągnięcia sukcesu w przyszłości

Czym jest talent?

- **Talent to ponadprzeciętny stopień sprawności w określonej dziedzinie oraz zdolność do szybkiej nauki i wykorzystywania tej wiedzy w praktyce.**
- Może się on przejawiać dosłownie w każdej dziedzinie i każdej czynności –nie musi dotyczyć sztuki czy sportu.
- Talenty, zdolności są umiejętnościami, które możemy kształtować i rozwijać w ciągu całego życia – nie muszą być wrodzone i mamy na nie wpływ.

Talenty w niepewnym świecie

- Świat i ludzie się zmieniają. W związku z tym, zmieniają się nasze talenty i zapotrzebowanie na nie. Co chwilę **pojawiają się nowe zawody, technologie, trendy**, w związku z czym pojawia się zapotrzebowanie na **nowe kompetencje, umiejętności, cechy, talenty**.
- To, co kiedyś mogło się wydawać bezużyteczne może obecnie stać się niezwykle wartościowym, użytecznym i dochodowym.
- Być może dzięki zmianom w świecie **ujawni się jakiś Twój talent**, o którym nie miałeś/aś pojęcia. Może też być tak, że **nowa sytuacja stworzy warunki dla rozwoju jakiegoś określonego istniejącego już talentu**.

Jak wykorzystać swój talent w pracy?

- Szukaj punktów styku swojego talentu i potrzeb innych osób. Daj im dokładnie to, czego potrzebują, a nie tylko to, co po prostu robisz dobrze.
- Świadomość własnej wyjątkowości sprawia, że lepiej czujemy się w swojej skórze. Ma to też wpływ na naszą postawę podczas procesów rekrutacyjnych i w trakcie pracy na wybranym stanowisku.

Kształcenie dla potrzeb gospodarki za 5 10 i 15 lat?

Różne koncepcje kształcenia:

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Jednostki Samorządu Terytorialnego

Szkoły

Pracodawcy

Instytucje Otoczenia Biznesu

Uczelnie wyższe

Dziękuję za uwagę.

Damian Orzeł

Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna

d.orzel@strefa.gda.pl

tel. 603 337 070